798/08

Den 9. juni 2008 blev i sag nr. 72.774:

xxx xxx
xxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Danske Forsikring
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har brandforsikring i Danske Forsikring, klager ved sin advokat over, at selskabet har afkortet 10 % i erstatningen efter en anmeldt brandskade på den forsikrede ejendom.

Selskabet har foretaget fradraget i erstatningen under henvisning til, at klageren ved sin adfærd har handlet groft uagtsomt, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2.

Det fremgår af sagen, at der den 20/4 2007 udbrød brand på den forsikrede ejendom. Ejendommen er kombineret erhverv (restaurant) og beboelse. Selskabet har anerkendt brandskaden som dækningsberettigende og har i den forbindelse udbetalt ca. 3,4 mio. kr. i erstatning.

Til brug for vurdering af årsagen til brandens opståen modtog selskabet de politirapporter, der var optaget i sagen.

Af anmeldelsesrapporten af 21/4 2007 fremgår bl.a.:

> "Ved ankomst til stedet kl. 13.59 traf vi F., H.L.T.B. … der kort forklarede at der var ild i skuret bag restauranten og at der i skurene stod 2-3 fyldte 33 kg's gasflasker.
> …

Ild i skuret overtændt. Grundet fare for sprængning af gasflasker var det ikke muligt at komme tæt nok på til at se det fulde omfang af ildens spredning. Observeret fra L.vej. Gasflaskerne begyndt at syde.
…
Kl. 14.10 …

Ejer af huset, O.B. … ankom til stedet. Denne oplyste at det formentlig var hans skyld at ilden var startet, idet han havde været i færd med at brænde pap af i en tønde omme bagved. Gnister derfra kunne være årsagen til branden. O.B. oplyst at han ikke har pligt til at udtale sig, idet han senere kan blive sigtet i sagen.
…
Gerningsstedet er en muret ejendom med café/restaurant i stueplan og privat beboelse på 1. og 2. sal. Huset har mansardtag belagt med tegl
Bag ejendommen er en gård med diverse skure. To af skurene, der er opført i træ med fladt tag, er placeret op af husets facade i umiddelbar forbindelse med caféens køkken. Skurene bl.a. brugt til opbevarelse af gasflasker til brug i køkkenet. Skurene var mod gårdsiden omkranset af flethegn. Ved siden af skuret dannede flethegnet en lille gårdhave med mulighed for udeservering til gæster i caféen. Der er adgang til ejendommen via L.vej og der er adgang til den bagvedliggende gård via indkørsler på begge sider af ejendommen. Gården er omkranset af et 180 cm højt hegn.

Gerningsstedsundersøgelsen viste, at der i en gammel 200 liters tønde omme i gården, er blevet brændt pap og papir affald af. Tønden var placeret på fliserne i en afstand af ca. 3 meter til skurene. Tønden var på undersøgelsestidspunktet halvt fyldt med varm aske. Asken blev jævnligt hvirvlet rundt og op af tønden på grund af den kraftige vind. Vinden var på undersøgelsestidspunktet i syd, altså væk fra ejendommen, men grundet den delvist lukkede gård var der meget turbulens og vinden havde derfor meget skiftende retninger.
Den primære brand er i skurene, begge er totalt udbrændte. Branden i huset er en følgeskade fra skurene. Ilden er formentlig startet i hjørnet af skuret vendende ud mod gården. Afstand fra tønde til arnestedet er 3 meter. Muligvis er flethegnet blevet antændt før skuret. I skurene var to fyldte 33 kg's gasflasker hvilke brandvæsenet tog væk fra ilden og afkølede.

I forbindelse med den sekundære brand i huset, havde ilden haft fat i vinduesrammen i stueplan. Ilden var dog ikke kommet ind i huset her. På 1. salen havde en karnap været antændt men også her var det lykkedes at holde branden ude af huset. Ilden havde fået fat inde i skunken på 2. sal. I forbindelse med ilden i skurene havde flammerne stået op til taget på 2. sal og isoleringen mellem taget og indvendig vægge er herved blevet antændt."

Af afhøringen af klageren den 22/4 2007 fremgår bl.a.:

"Afhørte forklarede, at han fredag d. 20. april 2007 kl. ca. 12.30, var i færd med at brænde noget pap af i en tønde i deres baggård. Da han havde fået gang i ilden, kunne han se at det blæste for meget, hvorfor han undlod at lægge mere pap ned i tønden. I stedet lod han det han havde puttet i brænde ud og i mellemtiden gik han i gang med at ordne sin bil. Herunder stod han ca. 10 meter fra tønden. Efter ca. 30 min var der kun aske tilbage i tønden og han valgte derfor at køre et ærinde.

Adspurgt oplyste afhørte, at tønden var halvt fuld med aske da han kørte fra stedet. Der var ingen synlige gløder. Ligeledes adspurgt hvorvidt han havde gjort noget aktivt for at slukke ilden, da han indså at blæsten var for kraftig, svarede afhørte, at han blot havde ladet det brænde ud. Heller ikke efterfølgende, inden han forlod stedet, havde han gjort noget.

Afhørte forklarede, at han blev ringet op på sin mobil af en nabo, der fortalte ham at det røg omme fra skuret. Afhørte vendte derfor om og kørte tilbage. På dette tidspunkt var politiet og brandvæsenet ankommet til stedet.

Afhørte forklarede, at tønden ikke var blevet flyttet under eller efter afbrændingen."

Af afhøringen af anmelderen den 25/4 2007 fremgår bl.a.:

"Afhørte oplyste, at hun gik hen til sin personbil, der stod parkeret på hjørnet O.vej/L.vej. Undervejs bemærkede [hun] lugten af røg og tænkte, at det var uforsvarligt, hvis nogen brændte haveaffald eller lignende af i det blæsevejr.
Da hun stod ved sin bil og skulle til at låse den op, opdagede hun der steg sort røg op og var 4-5 meter høje flammer fra baggården til nr. 111."

Den 5/4 2007 blev klageren sigtet for overtrædelse af beredskabslovens § 71, stk. 1, idet han ved sin adfærd havde undladt "at udvise tilbørlig forsigtighed med åben ild." Det fremgår af sagen, at klageren har vedtaget og betalt bødeforlægget på 800 kr.

Ved skrivelse af 9/5 2007 meddelte selskabet, at det havde vurderet, at klageren havde udvist grov uagtsomhed i henhold til forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2, og at selskabet som følge heraf havde foretaget et fradrag i erstatningen på 10 %.

Klagerens advokat har over for nævnet redegjort for hændelsesforløbet og påstået selskabet tilpligtet at anerkende, at klageren ikke har udvist grov uagtsomhed. Til støtte herfor anfører advokaten i skrivelse af 22/10 2007 bl.a.:

"I overensstemmelse med ovennævnte gennemgang af retspraksis skal der ved grov uagtsomhed, også i relation til forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2, forstås en adfærd der indebærer en indlysende fare for den faktisk indtrådte skade.

Allerede den omstændighed, at O.B. gennem mere end 11 år hyppigt har foretaget afbrænding på samme måde og fra samme sted, må det fastslås, at adfærden ikke har indebåret en nærliggende risiko for den indtrådte skade.

Branden er hændelig opstået, eller i hvert fald højest udtryk for simpel uagtsom adfærd.

O.B. havde i lighed med tidligere vurderet de vejrmæssige forhold, forinden optændingen.

Da det efter optændingen viste sig, at der var for megen vind, efter O.B.'s vurdering, stoppede han straks afbrændingen.

O.B. overvågede olietønden, hvorfra afbrændingen var sket, og indtil det tidspunkt, hvor der kun var synlig grå aske tilbage.

Først da forlod han stedet.

Det er ikke nærmere klarlagt, heller ikke af politirapporten, hvorfra eller hvorledes branden er opstået.

Det kan således ikke lægges til grund, at branden er opstået i forbindelse med selv afbrændingen af papkasserne.

Der har i pågældende værksted/skur været problemer med de elektriske forhold.

Om end det må anses for sandsynligt, at branden er opstået som led i afbrændingen af pap på grund af det tidsmæssige sammenfald, kan anden brandårsag dog ikke udelukkes, hvilket også afsvækker vurderingen af grov uagtsomhed.

Selvom det måtte blive lagt til grund, at branden er opstået i forbindelse med afbrændingen af pap, er der ikke påvist nogen forhold, der udgør uagtsomme forhold, endsige groft uagtsomme forhold.

Ved afbrænding udvikles der varme, der er uundgåelige fysiske love, medfører en opstigning af luften.

Denne omstændighed er en fysisk uomgængelig kendsgerning, og i det omfang at der af den vej er blevet båret et stykke brændende pap, som har passeret O.B.'s opmærksomhed, og som har lagt sig ved skuret og ulmet og udviklet sig til en brand, kan dette forhold ikke klandres O.B., endsige klandres som groft uagtsomt forhold.

Ved enhver afbrænding er der en vis potentiel risiko for skade ved brandudvikling.

Denne risiko har O.B. dog imødegået på sædvanlig måde fuld forsvarligt.

Man kan ikke med rette konkludere alene på baggrund af udfaldet - en brand - at afbrændingen også har været uagtsom.

Under alle omstændigheder ses det ikke bevist, at indklagede med 'tilstrækkelig sikkerhed', jfr. bemærkningerne i UfR 1999.872/2H, at der er udvist et forhold, der indebar en nærliggende risiko for den indtrådte skade. Retspraksis stiller særdeles strenge beviskrav. Beviset påhviler forsikringsselskabet, indklagede.

Ved vurderingen af nærliggende risiko for skade må der, som oven anført, ikke mindst indgå, at O.B. gennem mange år på lignende måde et stort antal gange har foretaget afbrænding uden nogen form for skade.

Der henvises således tillige til Højesterets præmisser i sagen optrykt i UfR 2002.2443/2H, hvorefter et forhold omkring en indgangssluse muligt havde været uagtsomt, men forholdet havde ikke siden 1960-erne givet anledning til skade, hvorfor dette forhold medførte, at der, trods forskriftsovertrædelsen, ikke forelå et uagtsomt forhold.

Tilsvarende har O.B. gennem mange år foretaget afbrænding på samme måde, uden skade, hvilket taler imod, at adfærden den 20. april 2007 skulle være uagtsom, endsige groft uagtsom.

Alene den omstændighed, at O.B., på baggrund af overvejelser om kost/benefit har vedtaget en bøde på kr. 800,- for overtrædelse af beredskabslovens § 78, stk. 1, har ikke nogen

betydning for nærværende forsikringssag, jfr. udtrykkeligt UfR 1996.872/2H og UfR 2001.614H."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Til støtte herfor anfører selskabet i skrivelse af 14/11 2007 bl.a.:

"Det kan lægges til grund, at det var sikrede, som foretog afbrænding af pap og papiraffald i tønden den pågældende dag.

Det kan også lægges til grund, at den mest sandsynlige årsag til brandens opståen er sikredes afbrænding. Vi har noteret os, at klagers advokat nu for første gang sætter spørgsmålstegn ved, om branden er opstået i forbindelse med selve afbrændingen. I den forbindelse henviser vi til indsatslederens forklaring til politirapporten, hvoraf det fremgår, at det er 'meget sandsynligt, at branden er opstået ved at en glød fra tønden er fløjet over og har antændt skuret/hegnet'. Klagers umiddelbare opfattelse af situationen var også helt i overensstemmelse hermed, da han til politiet forklarede, at det var hans afbrænding, som var årsag til branden. Vi har da også noteret os, at klagers advokat i sin argumentation i øvrigt har taget udgangspunkt i, at afbrændingen er den direkte årsag til brandens opståen.

Derudover har vi lagt vægt på følgende forhold

Den pågældende dag var det storm grænsende til orkan, og der var ikke tale om en pludselig opstået vejrforandring. Det havde således også været storm grænsende til orkan den foregående dag

Afbrændingen foregik i en lukket gård, hvor der let opstod turbulens med risiko for at det brændbare ville flyve op og rundt

Afbrændingen foregik ca. 3 meter fra et træskur

I træskuret blev opbevaret gasflasker, hvilket sikrede var klar over

Der stod flammer op i ca. 1 meters højde, men der var ikke gjort noget for at sikre sig imod at branden kunne udvikle sig

Der var ikke slukningsudstyr i nærheden af olietønden

Olietønden med det brændende pap blev forladt, da flammerne var nede. Olietønden har altså ikke været under konstant opsyn til trods for den kraftige blæst og den korte afstand til skuret.

Sikrede gjorde ikke tiltag for at sikre, at der ikke længere var ild i olietønden, da stedet blev forladt fx ved at hælde vand over

Uagtsomheden er grov
Sikrede var bekendt med forholdene på stedet og havde foretaget afbrænding mange gange tidligere. Derfor må han også have været klar over, at der kunne opstå turbulens i gården ligesom han var klar over, at der blev opbevaret gasflasker i skurene.

Den pågældende dag blæste det voldsomt, og der var vel at mærke ikke tale om en pludselig opstået vejrforandring. Det havde blæst ligeså voldsomt den foregående dag. Ved under

disse forhold at foretage afbrænding af pap og papiraffald, som er meget flygtigt, har sikrede udvist en sådan grad af uagtsomhed, at der efter selskabets opfattelse kan ske nedsættelse af erstatningen i medfør af FAL § 18.

Sikredes uagtsomhed bliver endnu grovere ved ikke at have sikret sig slukningsudstyr i nærheden af olietønden og ved at forlade tønden, uden først at slukke ilden/gløderne effektivt. Vi henviser i den forbindelse til politirapportens oplysning om, at tønden stadig klokken 15.05 var halvt fyldt med varm aske.

Vi har nedsat erstatningen med 10 %
Efter selskabets opfattelse har den af sikrede udviste uagtsomhed været så grov, at vi er berettiget til at nedsætte erstatningen i medfør af FAL § 18, stk. 2. Efter omstændighederne har vi valgt kun at nedsætte erstatningen med 10 %."

Over for nævnet har selskabet desuden redegjort for, at de af advokaten påberåbte domme fra Højesteret efter selskabets opfattelse ikke er relevante i nærværende sag.

Heroverfor anfører klagerens advokat i skrivelse af 29/11 2007 til nævnet, at selskabet ikke har løftet bevisbyrden for, at klagerens har handlet groft uagtsomt, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2. Til støtte herfor anfører advokaten bl.a.:

"Tilstedeværelse af en brandslukker er helt uden betydning for skadens opståen, og under alle omstændigheder var der en brandslukker tilstede blot 5 meter derfra ved indgangen til cafeens køkken, således at en antagelse om det modsatte, der er lagt til grund af indklagede, ikke er korrekt, hvilket også tidligere er påpeget over for selskabet.

Hvis der er forhold, der kan bebrejdes O.B. i forbindelse med afbrændingen, er det i hvert fald højst simpel uagtsomt.

Der foreligger ikke grov uagtsomhed, der, efter Højesterets praksis, alene omhandler de forhold, hvor der har været klar og indlysende risiko for den faktisk indtrådte skade.

Dette er ingenlunde tilfældet."

Klageren og selskabet er efterfølgende fremkommet med yderligere bemærkninger i skrivelser til nævnet.

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet det godtgjort, at branden har sin årsag i gløder fra afbrændingstønden, der har antændt skuret og flethegnet i gården.

Nævnet finder endvidere, at klageren ved den pågældende lejlighed har udvist grov uagtsomhed ved ikke at have taget fornødent hensyn til afstanden til bygningen og til den kraftige vind.

Nævnet finder derfor ikke anledning til at kritisere, at selskabet har foretaget afkortning i erstatningen som sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann